

Tulevaisuuslautakunnan alaisten tulosalueiden talousarvio 2026 ja vuosien 2027 - 2028 taloussuunnitelma

Tulevaisuuslautakunta 24.09.2025 § 139

519/02.02.00/2025

Valmistelija Va. opetus- ja kasvatustoimialueen johtaja Anne-Maria Tokola sekä tulosalueiden vastuhenkilöt

Kaupunginhallitus on antanut vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman laadintaohjeet kokouksessaan 23.06.2025 §207.

Käyttötalouden sitovuus valtuustoon nähden on toimielimen menojen ja tulojen erotus, netto(toimintakate). Tulosalueen netto on sitova toimielimeen nähden. Toimielimet hyväksyvät alaistensa tulosalueiden käyttösuunnitelmat tammikuun 2026 loppuun mennessä.

Tulevaisuuslautakunnan talousarvioesitys sisältää lautakunnan alaisten tulosalueiden talousarvion 2026 sekä suunnittelukauden 2027–2028 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet. Tulevaisuuslautakunnan alaiset tulosalueet ovat varhaiskasvatuspalvelut, opetuspalvelut, kulttuuripalvelut sekä vapaa-aikapalvelut.

Tulevaisuuslautakunnan yhteisinä tavoitteina ovat:

Hyvinvoinnin Raaha: Henkilöstön hyvinvoinnin seuranta ja vahvistaminen

Lasten ja nuorten Raaha: Lapsivaikutusten arvioinnin kehittäminen ja käyttöönotto.

Osaajien Raaha: Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden toteutukseen osallistuminen. Nostetaan paikallista osaamista ja identiteettiä, aktivoidaan kuntalaiset osallistumaan tapahtumiin.

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueen muodostavat varhaiskasvatuksen hallinto, varhaiskasvatuksen yhteiset, päiväkodit, perhepäivähoito, lasten kotihoidontuki sekä yksityishoidon tuki.

Tulosalueen tavoitteet ovat:

Hyvinvoinnin Raaha: Laatulupauksen toteutuminen

Osaajien Raaha: Sisällöllisesti laadukas varhaiskasvatus henkilöstön osaamisen vahvistamisen kautta.

Lasten ja nuorten Raahe: Turvalliset oppimisympäristöt

Yritysten Raahe: Yksityinen varhaiskasvatus täydentää kunnallista tarjontaa

Tulosalueesta vastaa vt.varhaiskasvatuspäällikkö Sanna Ilmakangas

Vapaa-aikapalveluiden tulosalueeseen kuuluvat nuorisopalvelut sekä vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus (Raahe-opisto ja musiikkiopisto).

Tulosalueen tavoitteita ovat:

Hyvinvoinnin Raahe: Nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

Osaajien Raahe: Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen ja Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden toteutus.

Lasten ja nuorten Raahe: Vetovoimaisen nuorisotoiminnan järjestäminen ja vetovoimaisen lasten ja nuorten taidekoulutuksen ylläpitäminen.

Tulosalueesta vastaavat opetus- ja kasvatustoiminta Pauliina Kanervo ja Raahe-opiston ja musiikkiopiston osalta Raahe-opiston rehtori Piritta Rossi.

Kulttuuripalveluiden tulosalue sisältää Tapahtumatalo Raahen/kulttuuritoiminnan, Raahen kaupunginkirjaston ja Raahen museon.

Tulosalueen tavoitteita ovat:

Hyvinvoinnin Raahe: Houkutteleva toiminta ja tapahtumat Oulu2026-vuonna

Osaajien Raahe: Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden toteutus

Lasten ja nuorten Raahe: Lasten ja nuorten taide-, tiede- ja kulttuurikasvatus

Tulosalueesta vastaa kulttuuripalvelupäällikkö Piritta Rossi.

Opetuspalveluiden tulosalue sisältää tulevaisuuslautakunnan, opetusviraston hallinnon, perusopetuksen sekä lukio-opetuksen.

Tulosalueen tavoitteet ovat:

Hyvinvoinnin Raahe: Kouluun kiinnittymisen vahvistaminen.

Osaajien Raahe: Kehitetään jatko-opintovalmiuksia mahdollistamalla korkea-asteen opintoja osana lukiokoulutusta.

Lasten ja nuorten Raahe: Lasten ja nuorten kuuleminen heitä koskevilla asioilla.

Yritysten Raahe: Yritysyhteistyön vahvistaminen työelämään tutustumisten järjestämisessä.

Tulosalueesta vastaavat opetus- ja kasvatusjohtaja Pauliina Kanervo sekä vastuurehtori Anne-Maria Tokola.

Tulosalueet ovat lisäksi määritelleet strategisten päämäärien sitovat tavoitteet sekä niitä koskevat mittarit ja tavoitetasot vuodelle 2025. Tavoitteissa on huomioitu Raahen kaupungin voimassa olevan strategian painotukset.

Talousarvio

Vuoden 2026 talousarvion käyttötalouden raami on muodostettu niin, että tulojen pohjaksi on otettu vuoden 2024 toteutuneet tulot ja menojen pohjaksi vuoden 2025 talousarvio.

Tulevaisuuslautakunnan talousarvioesitys sisältää seuraavat muutosesitykset tulosalueittain.

Varhaiskasvatuksen tulosalue

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueen tulotavoitetta on nostettu vuoden 2024 tasolle. Vuonna 2024 varhaiskasvatuksessa oli käynnissä useita hankkeita, joista suurin osa on jo päättynyt. Lisäksi varhaiskasvatusmaksutuotot ovat vähentyneet vuosittain lapsimäärän vähentyessä. Raamissa oleva tulotavoite ei ole varhaiskasvatuksen osalta realistinen, tuottoja ei tule muodostumaan raamin tavoitteen mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstömenot tulevat ylittämään raamiin asetetun tavoitetason ja ylitykset koostuvat pääosin palkankorotuksista, sijaskuluista, avustajatarpeista (lasten tuen tarpeet) ja esiopetuksen tuen uudistukseen varattujen rahojen vähyydestä. Henkilöstömenojen ylitys pystytään kattamaan varhaiskasvatuksessa sisäisesti muilta kustannuspaikoilta, joita ovat yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä, kotihoidon tuki ja asiakaspalvelujen ostot muilta. Valtaosa yksityisistä päiväkodeista ja yksityisistä perhepäivähoitajista on lopettanut toimintansa, joten yksityisen hoidon tukeen suunnatun määrärahan tarve on vähentynyt huomattavasti.

Varhaiskasvatuspalveluiden sisäisten siirtojen jälkeen raami alittuu varhaiskasvatuksessa 100 000 €. Esitämme tämän 100 000 € määrärahan siirtämistä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin, kp. 2100 Musiikkiopisto 73.434 euroa ja kp. 2090 Raahe-opisto 26.566 euroa.

Myös varhaiskasvatuksessa näkyy lasten syntyvyyden väheneminen ja toimintaa voidaan tiivistää asteittain tulevina vuosina. Vuonna 2026 varhaiskasvatustoimintaa pystytään tiivistämään lakkauttamalla kunnallinen perhepäivähoito. Perhepäivähoidon lakkautuksella tiivistetään toimintaa kustannustehokkaammaksi ja saadaan säästöjä, joilla voidaan kattaa tulevaisuuslautakunnan alaiselle toiminnalle raamiin asetettua tulopainetta.

Perhepäivähoitajien määrä kaupungissa on viime vuosikymmenen aikana vähentynyt ja perhepäivähoitoon haetaan vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia Raahen kaupungilla on tällä hetkellä 8. Perhepäivähoidon lakkautuksen myötä heille tarjotaan työpaikat Raahen kaupungin päiväkodeista. Perhepäivähoidossa oleville lapsille (28) pystytään järjestämään varhaiskasvatuspaikat päiväkodeista.

Varhaiskasvatuspalveluista esitetään lakkautettavaksi perhepäivähoito 31.7.2026 jälkeen. Kokonaissäästö perhepäivähoidon lakkautuksella varhaiskasvatuksessa olisi vuoden 2026 syksyn osalta noin 135 000 €. Tämä raha poistetaan varhaiskasvatuksen talousarviosta.

Opetuksen tulosalue

Opetuspalveluiden tulosalueen menorakennetta ovat kasvattaneet merkittävästi 1.8.2025 voimaan tulleet lakiuudistukset perusopetuksen tuntimäärän lisäämisestä ja oppimisen tuen uudistuksesta. Näihin on varattu raamin valmisteluvaiheessa rahoitus vuodelle 2026 vain vuoden 2025 tasolle (5kk:n palkkarahat). Lisäksi vuoden 2025 ja 2026 merkittävät palkankorotukset nostavat koulujen henkilöstömenoja. Nämä kustannukset on katettu siirtämällä rahaa käyttötalouden menokohdilta palkkoihin.

Opetuspalveluiden tulosalueen tulotavoite on määritelty raamiin vuoden 2024 tasolle, jolloin tulot ovat olleet suuret, mutta ne ovat muodostuneet merkittävilta osilta jo päättyneistä hankerahoituksista. Hankerahoitusta ei ole aiemmin sisällytetty talousarvion tulotavoitteisiin, sillä sen luonne poikkeaa varsinaisesta toimintarahoituksesta. Hankerahoituksen ensisijaisena tarkoituksena on mahdollistaa uuden toiminnan kokeilu, käynnistäminen ja kehittäminen, eikä sitä saa käyttää olemassa olevan toiminnan kustannusten kattamiseen.

Vuoden 2025 talousarviossa säästöjä tehtiin mm. hankkeiden omavastuuosuuksista, minkä vuoksi uusia hankkeita ei ole voitu hakea vuonna 2025. Tällä hetkellä avoinna ei myöskään ole yhtään haettavaa hanketta. Realistisesti voidaan siis olettaa hankerahoituksen muodostuvan nyt käynnissä olevasta Harrastamisen Suomen mallin hankerahoituksesta sekä Tasa-arvo –hankerahoituksesta.

Vuoden 2026 talousarviossa hankkeet on huomioitu tulotavoitteena, mikä aiheuttaa sen, että ne vähentävät todellisuudessa käytettävissä olevaa rahoitusta. Tämä johtuu siitä, että hankkeille on löydettävä vastaava kate menopuolelta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että rahoitus joudutaan säästämään muusta toiminnasta.

Hankerahoituksen tulotavoitteeksi raamissa asetetusta summasta ei pystytä kattamaan muun toiminnan säästöillä 309 674 €:a, joka esitetään poistettavaksi tulotavoitteesta.

Kulttuuripalveluiden tulosalue

Kulttuuripalveluiden tulosalueen tulotavoitetta on nostettu 58.877 euroa vuodelle 2026. Tämän lisäksi palkankorotusten vaikutus on n. 34.000 euroa. Palkankorotukset pyritään kattamaan tulosalueen sisältä, mutta tulotavoitteen noston kattaminen ei voi toteutua ilman merkittävää vaikutusta toimintaan.

Raahen museoon kohdistuva katteen leikkaus on 23.119 euroa ja kulttuuritoimintaan 30.271 euroa. Raahen museon tulotavoitteen nostoa saadaan katettua 11.000 eurolla nuorisopalveluiden talousarviosta. Esitetään siirtoa nuorisopalveluiden kustannuspaikalta 2971.425 museon kustannuspaikalle 2710. Lisäksi esitetään museon tulotavoitteen kohtuullistamista 12.119 eurolla.

Kulttuuritoiminnan tulotavoitteen nostaminen 30.217 euroa esitetään palautettavaksi kuluvaan vuoden tasolle. Lisäksi kulttuuritoiminnan talousarvioon esitetään 15.000 euron poikkeusmäärärahaa Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden toiminnasta aiheutuviin kuluihin.

Kokonaisvaikutus verrattuna raamiin kulttuuripalveluiden tulosalueella + 57.390 €. Toteutetaan tulotavoitepoistona 42.390 € ja menolisäyksenä 15.000 € poikkeusvuonna 2026.

Vapaa-aikapalveluiden tulosalue

Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen tulotavoitetta on nostettu 107.224 euroa vuodelle 2026. Lisäksi palkankorotusten vaikutus on n. 44.000 euroa. 100.000 euroa saadaan katettua varhaiskasvatuksesta siirrettävällä määrärahalla. Palkankorotukset pyritään kattamaan

tulosalueen sisältä. Esitetään varhaiskasvatuksen määrärahalla muutosta talousarvioon +73.434 € Raahen musiikkiopiston kustannuspaikalle 2100 ja +26.566 Raahe-opiston kustannuspaikalle 2090. Toteutetaan tulotavoitepoistona 89.969 € ja menolisäyksenä 10.031 €.

Nuorisopalveluiden hallinnoima Koulunuorisotyön hanke päättyy 31.10.2025. Kokonaisvaikutus suhteessa raamiin -11 000 €, joka siirretään kulttuuripalveluiden tulosalueelle kattamaan museon nostettua tulotavoitetta.

Muutokset talousarvioon

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalue:

Siirretään 100 000 € määräraha kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluille

Musiikkiopisto 73.434 € kp 2100

Raahe-opisto 26.566 € kp 2090

Ei vaikuta tulevaisuuslautakunnan kokonaiskatteeseen.

Poistetaan perhepäivähoidon lakkauttamisen myötä säästynyt 135 000 € määräraha kp 3121. Vaikuttaa tulevaisuuslautakunnan kokonaiskatteeseen.

Opetuspalveluiden tulosalue:

Poistetaan tulotavoitteesta 309 674 € kp 2200. Vaikuttaa tulevaisuuslautakunnan kokonaiskatteeseen.

Siirretään 77 341 € Tuen uudistukseen liittyvä määräraha opetuspalveluilta varhaiskasvatuspalveluille. Ei vaikuta tulevaisuuslautakunnan kokonaiskatteeseen.

Kulttuuripalveluiden tulosalue:

Poistetaan tulotavoitteesta 42.390 € kp. 2610

Lisätään määrärahaa 15 000€ Oulu2026 –toimintojen järjestämiseen kp. 2610.

Vaikuttaa tulevaisuuslautakunnan kokonaiskatteseen yht. 57 390 €

Vapaa-aikapalveluiden tulosalue:

Siirretään 11 000€ määräraha kulttuuripalveluiden tulosalueelle kp 2710
Museot

Ei vaikuta tulevaisuuslautakunnan kokonaiskatteeseen.

Tulevaisuuslautakunta yhteensä

Raami 55 038 741 €

TA 2026 55 160 689 €

Ylitys: 121 948 €

Mikäli tulevaisuuslautakunta päättää hyväksyä yllä esitetyt määrärahasiirrot ja perhepäivähoidon lakkauttamisen, on tulevaisuuslautakunnan alaisen toimialan lisämäärärahatarve 121 948 €.

Mikäli tulevaisuuslautakunta päättää jättää perhepäivähoidon lakkauttamatta, on tulevaisuuslautakunnan lisämäärärahatarve 256 948 €.

Tiedoksi myös, että opetuspalveluista on haettu muutosta aikuisten perusopetuksen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen valtionosuusrahoitukseen vuodelle 2026. Vuonna 2025 toteutuva ja vuodelle 2026 arvioitu suoritemäärä tulee olemaan merkittävästi vuoden 2024 perusteella laskettavaa rahoitusta suurempi perusopetukseen valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen osalta.

Mikäli muutoshakemus hyväksytään, yleiskatteellinen valtionosuus Raahen kaupungille on noin 274 900€ arvioitua suurempi.

Liite Tulevaisuuslautakunnan alaisten toimialueiden talousarvio 2026 ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma, tulevaisuuslautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026 ja henkilöstösuunnitelma vuodelle 2026.

Esittelijä Opetus- ja kasvatusjohtaja Tokola Anne-Maria

Päätösesitys Tulevaisuuslautakunta hyväksyy perhepäivähoidon lakkauttamisen ja valtuuttaa varhaiskasvatuspäällikön käynnistämään neuvottelut perhepäivähoitajien siirtymisestä varhaiskasvatusyksiköihin.

Tulevaisuuslautakunta hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027

- 2028 taloussuunnitelmat, talouden tavoitteet ja henkilöstösuunnitelman liitteen mukaisesti ja esittää sitä edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Muutettu päätösesitys Raahe-opiston talousarviosta on poistettu teknisenä korjauksena 30 038 € tililtä 4110 muut työeläkemaksut. Poistolla katetaan kulttuuripalveluiden tulotavoitteen nostoa suhteessa kokonaiskatteeseen.

Mikäli tulevaisuuslautakunta hyväksyy perhepäivähoidon lakkauttamisen, on tulevaisuuslautakunnan alaisen toimialan lisämäärärahaatarve 91 677 €.

Tulevaisuuslautakunta hyväksyy perhepäivähoidon lakkauttamisen ja valtuuttaa varhaiskasvatuspäällikön käynnistämään neuvottelut perhepäivähoitajien siirtymisestä varhaiskasvatusyksiköihin. Tulevaisuuslautakunta hyväksyy vuoden 2026 talousarvion korjatuilla tiedoilla ja vuosien 2027 - 2028 taloussuunnitelmat, talouden tavoitteet ja henkilöstösuunnitelman liitteen mukaisesti ja esittää sitä edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Päätös Jari Törmikoski esitti, että perhepäivähoitoa ei lakkauteta 1.8.2026 alkaen. Minna Aalto kannatti esitystä.

Lautakunta suoritti äänestyksen Jari Törmikosken vastaesityksestä. Jaa-äänien antaneet olivat opetus- ja kasvatusjohtajan muutetun päätösesityksen kannalla ja Ei-äänien antaneet Jari Törmikosken vastaesityksen kannalla. Äänestyksen tulos 8 Jaa-ääntä, 2 Ei-ääntä ja 1 poissa.

Jaa-äänien antoi: Kaija Asukas, Aki Huhtala, Jari Ingerttilä, Mirva Kuosmanen, Arja Maliniemi, Rami Sarajärvi, Elsi Ylikulju ja Esa Ylisirniö.
Ei-äänien antoi: Minna Aalto ja Jari Törmikoski.
Poissa: Anne Lenkola

Lautakunnan päätökseksi tuli opetus- ja kasvatusjohtajan muutettu päätösesitys.

Minna Aalto ja Jari Törmikoski jättivät asiasta eriävän mielipiteen.